

УДК 616.314.2-089.28

ЗАСОБИ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ

Половко Н. П., Деревянко І.

Національний фармацевтичний університет, Україна

polovko.np@gmail.com

Вступ. Зубні протези – це незамінні вироби для відтворення зубного ряду незалежно від кількості власних зубів. Однак навіть найсучасніші вироби вимагають надійного закріплення, тому важлива частина комфортного протезування – це вибір засобів для фіксації зубних протезів.

Мета роботи – визначити асортимент, склад та переваги засобів для фіксації зубних протезів.

Методи дослідження. У роботі були використані теоретичні методи аналізу, синтезу та узагальнення.

Основні результати. Фіксація зубних протезів відбувається за рахунок анатомічної ретенції – відповідності форми внутрішньої поверхні виробу анатомічним особливостям щелепи. Під час одягання протезу, між конструкцією і щелепою створюється вакуум, який утримує базис. Однак при тривалому носінні протезів у багатьох людей відбувається атрофія альвеолярних відростків, що знижує міцність фіксації ортопедичних виробів. Тому стоматологи рекомендують кріпити зубні протези за допомогою фіксуючих засобів, які підсилюють вакуум між слизовою оболонкою ясен і конструкцією і тим самим надійно її утримують [1-4].

До переваг таких засобів можна віднести:

- міцна фіксація конструкції з слизовою оболонкою ясен і утримання протеза під час посмішки, розмови, прийому їжі тощо;
- рівномірний розподіл навантаження на ясна;
- захист слизової від натирання, пошкодження, запалення;
- біосумісність з організмом і гіпоалергенність;
- відсутність специфічного смаку і запаху;
- психологічний комфорт хворого; відсутність страху, що протез може стати рухомим в невідповідний момент [1].

Спеціальні фіксуючі засоби випускається у вигляді крему, гелю, пасти. Більш розповсюдженими є креми. Їх асортимент представлений такими марками кремів для фіксації зубних протезів як Corega, ROCS, President, Protefix, Lacalut DENT, Fittydent, Blend-a-dent Plus Beste, тощо.

До переваг кремів для фіксації протезів можна віднести зручну для нанесення консистенцію; вони забезпечують хороше зчеплення поверхонь; еластичні і легко змінюють форму в залежності від індивідуальних особливостей; забезпечують необхідну амортизацію і запобігають мікротравмуванню ясен під час жування. Однак слід відзначити і низку недоліків цих засобів: вони втрачають властивості при нанесенні надмірно товстим шаром і мають короткий термін придатності розкритої туби [1,4,6].

Креми і гелі практично подібні за властивостями, різниця полягає в консистенції. Креми більш щільні і тягучі, а гелі мають більшу плинність, завдяки чому накладаються більш тонким шаром. Найбільш широко використовуваним гелем для фіксації зубних протезів є «Фіксодент». Гель має в'язку консистенцію, забезпечує сильне прикріплення протезу в роті протягом дня.

Аналіз складу засобів для фіксації показав, що усі складові можна розділити на три групи:

- склеювальні речовини (полімери рослинного, тваринного або синтетичного походження);
- розчинники, співрозчинники, пластифікатори і інші речовини, що сприяють наданню необхідної консистенції і швидкому застиганню засобу;
- БАР і ароматизатори [5].

Більшість адгезивних засобів виготовляється на основі водорозчинних полімерів: природного полісахариду – альгінату натрію; напівсинтетичних і синтетичних полімерів – карбоксиметилцелюлози (КМЦ), суміші натрієвих і кальцієвих солей метилвінілефірного сополімера малеїнового ангідриду (МВЕ / МА); полігліцерилметакрилата і комбінацій вище зазначених компонентів [3-5].

До складу фіксуючих засобів входять компоненти з освіжаючою і ароматизуючою дією, наприклад ментол, ефірні олії м'яти і інші. Для забезпечення лікувального ефекту включають різні компоненти антисептичної (протимікробної і протигрибкової), знеболювальної і протизапальної дії.

При виборі засобу для фіксації зубних протезів необхідно враховувати їх ефективність; тривалість фіксації; консистенцію засобу; наявність у складі шкідливих речовин, добавок, барвників, ароматизаторів; відсутність цинку, так як при постійному перебуванні в порожнині рота мікроелемент стає токсичним для організму; можливість використання на сухій і вологій поверхні; розчинення в ротовій рідині; розмір туби; зручність використання; наявність смаку і запаху; вартість; популярність і «репутацію» виробника.

Крім клею (у формі крему або гелю), для фіксації зубних протезів використовуються прокладки і порошки. До складу зубних прокладок входить наповнювач з волокна, який виступає в ролі фіксуючого елемента. Зазвичай такі засоби використовують при кріпленні протеза на нижню щелепу, так як для верхньої вони не дуже надійні [1,3].

Зубні порошки використовують так само, як і клей: їх насипають на протез, після чого кріплять виріб в роті. Недолік засобу у формі порошку – складність рівномірного розподілу по ортопедичної конструкції.

Застосовувати клей для зубних протезів допускається не завжди. Існує цілий ряд обмежень і протипоказань, а саме відчуття нудоти, підвищене слиновиділення, сонливість, відчуття слабкості, запаморочення, алергічна реакція [6].

Висновки. Асортимент засобів для фіксації зубних протезів переважно представлений кремами, гелями, зубними прокладками. Найбільше розповсюдженими є креми. Більшість адгезивних засобів виготовляється на основі водорозчинних полімерів і їх комбінацій. До складу фіксуючих засобів входять компоненти з освіжаючою і ароматизуючою дією, а також речовини з антисептичним, знеболювальним і протизапальним ефектом.

Список літератури

1. Аболмасов Н.Н., Соловьев А.А., Гелетин П.Н. Характеристика адгезивных средств при адаптации к съёмным протезам. Вестник Смоленской медицинской академии. 2010. № 2. с 12-14.
2. Варес Э.Я. Восстановление полной утраты зубов. Донецк, 1993. 240 С.
3. Жолудев С.Е. Адгезивные средства в ортопедической стоматологии. М., 2007. 112 С.
4. Жолудев С.Е. Мирсаев Т.Д. Анализ адгезионных свойств средств для улучшения фиксации полных съёмных зубных протезов. Уральский стоматологический журнал, 2004. № 4. С. 37.
5. Каливрадзиян Э.С., Бобешко М.Н., Подопригора А.В. Анализ адгезивных свойств материалов для улучшения фиксации съёмных пластиночных протезов. Вестник новых медицинских технологий. 2011. Т. XVIII, № 2. с.188.
6. Карасева В.В. Опыт применения фиксирующих кремов для улучшения стабилизации съёмных протезов у больных с полной потерей зубов после резекции половины верхней челюсти. Проблемы стоматологии 2016. Т.17. № 1. С.70-76.